

GIÁO DỤC KỸ NĂNG TỰ CHĂM SÓC SỨC KHOẺ TRONG PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19 CHO HỌC SINH TIỂU HỌC THÀNH PHỐ CAO LÃNH, TỈNH ĐỒNG THÁP

Hoàng Thị Quế, Trần Tuấn Anh*

ABSTRACT

"The return of students to school after the period of having to study online is suitable for the epidemic situation in Cao Lanh city in particular, and in Dong Thap province in general. This article summarizes and analyzes the advantages of epidemic prevention and control activities, as a basis for proposing some measures to educate students on self-care skills in the prevention and control of Covid-19 epidemic for primary school students. in Cao Lanh city, Dong Thap province"

Keywords: Education skills, prevention and control of Covid-19

Received: 22/02/2022; **Accepted:** 23/02/2022; **Published:** 03/03/2022

1. Đặt vấn đề

Trong giai đoạn Dịch COVID-19 đã lây lan rộng trên phạm vi toàn cầu tại hơn 200 quốc gia và vùng lãnh thổ. Hiện nay tình hình dịch vẫn chưa có dấu hiệu chững lại, đặc biệt tại một số nước sau khi thực hiện nới lỏng các biện pháp phòng, chống dịch đã bùng phát dịch trở lại, dự báo trong thời gian tới số ca bệnh còn tiếp tục gia tăng.

Ở Việt Nam, nguy cơ dịch bệnh bùng phát vẫn luôn hiện hữu. Vì vậy, cần có giải pháp phù hợp chung sống an toàn, nhất là trong giai đoạn hiện nay chưa có thuốc điều trị đặc hiệu, chưa có vắc xin sử dụng rộng rãi trong cộng đồng. Đồng thời thực hiện nghiêm chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về phòng, chống dịch trong trạng thái "bình thường mới" nhằm thực hiện mục tiêu kép, vừa chống dịch hiệu quả, vừa phát triển kinh tế - xã hội.

Bài viết đề xuất một số biện pháp nhằm góp phần vào công tác phòng, chống dịch Covid-19 chu đáo, an toàn và đón học sinh học trực tiếp đảm bảo đúng quy định.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng vấn đề nghiên cứu

2.1.1. Thuận lợi

4. Phạm Thị Thanh Vân, Đinh Thị Hồng

Tất cả giáo viên trong trường đều quan tâm chăm sóc giáo dục HS theo kế hoạch của ban giám hiệu nhà trường về công tác phòng, chống đại dịch Covid-19 bằng nhiều hình thức, từ đó đưa ra và lồng ghép giáo dục kỹ năng tự vệ sinh trong các giờ hoạt động học tập cũng như trong các hoạt động vui chơi.

Đội ngũ giáo viên thường xuyên quan tâm chú trọng vào cách dạy HS chưa có những biện pháp cụ thể để tạo môi trường phòng tránh các bệnh thông thường và đặc biệt, cũng tăng cường phổ biến các dấu hiệu khi nhiễm Covid-19 trong cộng đồng.

Về phía y tế học đường: Y tế học đường trong trường Tiểu học được phân công đầy đủ, tủ thuốc của học sinh, các tài liệu về phòng, chống dịch Covid-19 và chữa bệnh cho HS đầy đủ;

Về phía học sinh Tiểu học: Học sinh tích cực tham gia về nhiều hoạt động vui chơi, học tập, lao động... Trong đó hoạt động vui chơi là chủ đạo HS vừa học vừa chơi thông qua các hoạt động HS nắm được các cách phòng bệnh cơ bản mà giáo viên đã truyền thụ cũng từ đó HS có được những kỹ năng sống đầu đời giúp HS tự tin như vậy giáo viên có thể phát triển thêm sự hiểu biết của HS.

2.1.2. Khó khăn

- Về phía giáo viên: Trong các giờ hoạt động

* Trường Đại học Đồng Tháp

ngoài trời các cô chỉ đứng quan sát tránh tình trạng HS bị tai nạn còn những kiến thức tuyên truyền đến phụ huynh về cách chăm sóc nuôi dưỡng và phòng bệnh cho HS chưa đạt hiệu quả cao và chưa có hướng khắc phục nhằm giúp HS phát triển toàn diện giữa chơi và học một cách hài hòa;

- Do cơ sở vật chất cũng như trang thiết bị của nhà trường và đồ dùng dạy học cho cô và HS, đồ chơi còn nhiều thiếu thốn, tủ thuốc và sách cách phòng bệnh cho HS chưa được trang bị. Ở trường không có kinh phí để đáp ứng nhu cầu đầy đủ cho cô và HS như các trường trọng điểm hoặc các trường ở thành phố mà chủ yếu là đồ dùng làm bằng phế liệu tự tạo của địa phương mà giáo viên cố gắng sáng tạo.

- Giáo viên chưa phát huy hết tính tích cực. Trình độ chuyên môn nghiệp vụ của giáo viên ở trường có đạt chuẩn so với yêu cầu đề ra nhưng không có điều kiện đi học hỏi kinh nghiệm của trường bạn và chưa được cung cấp các kiến thức tuyên truyền về cách phòng bệnh và đảm bảo an toàn cho HS.

2.2. Một số biện pháp

2.2.1. Tăng cường công tác tuyên truyền công tác phòng, chống dịch Covid-19 trong trường học cho các đối tượng có liên quan

Phổ biến “Sổ tay Hướng dẫn phòng chống dịch bệnh COVID-19 tại cộng đồng trong trạng thái bình thường mới”, nhằm tăng cường trách nhiệm cho các đối tượng có liên quan như:

* Trách nhiệm của cha mẹ học sinh

- Không đi đến trường và không được đưa trẻ đến trường nếu bản thân cha mẹ đang trong thời gian cách ly tại nhà hoặc có biểu hiện sốt, ho, khó thở.

- Đeo khẩu trang cho mình và cho trẻ khi đưa trẻ đến trường và khi đưa trẻ về.

- Hướng dẫn trẻ rửa tay với xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn tay tại các thời điểm: trước khi đến trường, sau khi trở về nhà, khi thấy tay bẩn hoặc khi cần thiết.

- Đo nhiệt độ, theo dõi sức khỏe cho trẻ ở nhà; nếu có biểu hiện sốt, ho, khó thở thì chủ động cho trẻ nghỉ học, thông báo cho nhà trường,

đồng thời đưa đến cơ sở y tế để được khám, tư vấn, điều trị.

- Thực hiện cài đặt và bật ứng dụng truy vết (BlueZone), ứng dụng khai báo y tế (NCOVI).

- Có trách nhiệm phối hợp với nhà trường phòng, chống dịch COVID-19.

* Trách nhiệm của giáo viên, người lao động tại trường

- Không được đến trường nếu đang trong thời gian cách ly tại nhà hoặc có biểu hiện sốt, ho, khó thở.

- Đeo khẩu trang khi đi đến trường, khi ra về và những thời điểm cần thiết tại trường.

- Thường xuyên rửa tay với xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn tay; rửa tay trước khi đến trường và sau khi ra về.

- Hướng dẫn trẻ rửa tay với xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn tay tại các thời điểm: trước khi vào lớp học, trước và sau khi ăn, sau mỗi giờ ra chơi và nghỉ giữa giờ, sau khi đi vệ sinh, trước khi ra về, khi thấy tay bẩn.

- Hướng dẫn trẻ thực hiện giãn cách trong các hoạt động ngoài lớp học tối thiểu 1 mét (như xếp hàng, tổ chức mít tinh, khai giảng...).

- Phải cài đặt và bật ứng dụng truy vết (BlueZone), ứng dụng khai báo y tế (NCOVI) nếu dùng thiết bị điện thoại thông minh.

* Trách nhiệm của khách đến thăm và làm việc

- Không được đến trường nếu đang trong thời gian cách ly tại nhà hoặc có biểu hiện sốt, ho, khó thở.

- Đeo khẩu trang trong suốt quá trình đến thăm và làm việc tại trường.

- Rửa tay với xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn tay trước khi vào trường, khi ra về.

- Thực hiện giãn cách tối thiểu 1 mét.

- Thực hiện cài đặt và bật ứng dụng truy vết (BlueZone), ứng dụng khai báo y tế (NCOVI).

- Không khạc, nhổ, vứt rác, khẩu trang bừa bãi. Che miệng và mũi khi ho, hắt hơi.

- Thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch và khai báo y tế theo yêu cầu của nhà trường.

2.2.2. Tăng cường hướng dẫn thực hiện thông điệp 5K của Bộ Y tế

Thực hiện thông điệp 5K của Bộ Y tế: “Khẩu trang - Khử khuẩn - Khoảng cách - Không tập trung - Khai báo y tế”, kêu gọi mọi người cùng nhau thực hiện việc chung sống an toàn với dịch bệnh.

- **KHẨU TRANG:** Đeo khẩu trang vải thường xuyên tại nơi công cộng, nơi tập trung đông người; đeo khẩu trang y tế tại các cơ sở y tế, khu cách ly.

- **KHỬ KHUẨN:** Rửa tay thường xuyên bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn tay. Vệ sinh các bề mặt/vật dụng thường xuyên tiếp xúc (tay nắm cửa, điện thoại, máy tính bảng, mặt bàn, ghế...). Giữ vệ sinh, lau rửa và để nhà cửa thông thoáng.

- **KHOẢNG CÁCH:** Giữ khoảng cách khi tiếp xúc với người khác.

- **KHÔNG TẬP TRUNG:** không tập trung đông người.

- **KHAI BÁO Y TẾ:** Thực hiện khai báo Y tế trên App NCOVI; cài đặt ứng dụng Bluezone tại địa chỉ <https://www.bluezone.gov.vn> để được cảnh báo nguy cơ lây nhiễm dịch COVID-19. Khi có dấu hiệu sốt, ho, khó thở hãy gọi điện cho đường dây nóng của Bộ Y tế 19009095, hoặc đường dây nóng của y tế địa phương để được tư vấn, hỗ trợ, hướng dẫn đi khám bệnh đảm bảo an toàn.

2.2.3. Sử dụng tình huống: Tận dụng những tình huống này sinh trong cuộc sống hàng ngày; hoặc tạo tình huống hấp dẫn mang tính có vấn đề để tổ chức giáo dục kỹ năng cho học sinh

- Giáo viên cung cấp cho HS những tình huống mà HS thường gặp phải trong cuộc sống liên quan đến kỹ năng tự bảo vệ như tình huống không an toàn trong công tác phòng, chống dịch Covid-19 như: Không rửa tay trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh, không đeo khẩu trang khi đến những nơi công cộng...

- Giáo viên gợi ý để khai thác kinh nghiệm sống của HS và khuyến khích HS tự chia sẻ, xây dựng những tình huống mà HS đã gặp phải hoặc quan sát thấy.

- Tận dụng những tình huống mà HS gặp phải trong thực tế để xây dựng các hoạt động phù hợp nhằm giáo dục kỹ năng.

- Cung cấp kiến thức, làm giàu vốn kinh nghiệm của HS thông qua việc tạo điều kiện và cơ hội để HS có thể làm quen với môi trường xung quanh, trong đó có cả môi trường tự nhiên và môi trường xã hội thông qua việc quan sát tranh ảnh, đọc và kể chuyện, tham quan...

- Khi xây dựng tình huống, giáo viên không nên đưa ra cách giải quyết cụ thể mà tạo điều kiện để cho HS tự tìm cách giải quyết theo khả năng của mình. Trong quá trình HS giải quyết một tình huống nào đó, tùy từng nhóm HS mà có thể nâng cao yêu cầu với HS cho phù hợp.

- Khi HS giải quyết các tình huống giáo viên cần theo dõi cách giải quyết của HS để kịp thời đưa ra những gợi ý cần thiết nhằm hướng dẫn HS.

- Giáo viên phải luôn quan sát và khích lệ cũng như tuyên dương những biểu hiện kỹ năng tốt của HS.

2.2.4. Tạo môi trường hoạt động tích cực trong công tác phòng, chống dịch Covid-19

- Để có môi trường vật chất thuận lợi cho hoạt động của HS, trước hết giáo viên cần chuẩn bị không gian chơi cho HS bằng việc tạo ra các góc chơi, khu vực chơi để HS tham gia vào hoạt động chơi. GV lựa chọn vị trí để tổ chức hoạt động đảm bảo rộng rãi, thoáng mát, thuận tiện, an toàn, vệ sinh phù hợp với các hoạt động. Đặc biệt trong việc giáo dục kỹ năng tự bảo vệ, chúng ta có thể tận dụng các góc chơi để mô phỏng các tình huống để HS dễ dàng tham gia.

- Với mỗi kỹ năng khác nhau, GV có thể tận dụng các góc chơi khác nhau và thay đổi cách trang trí làm cho các góc này trở nên sinh động và phù hợp với nội dung hoạt động. Luôn luôn đảm bảo cho HS có một không gian hoạt động tự do, thoải mái có như vậy mới kích thích HS bộc lộ và rèn luyện các kỹ năng.

- Việc sắp xếp đồ dùng, đồ chơi và không gian hoạt động cần dễ dàng quan sát, di chuyển, khuyến khích HS cùng hoạt động, giao tiếp, liên kết các nhóm chơi, tạo điều kiện cho HS bộc lộ các kỹ năng. Việc sắp xếp này cũng cần bố trí các nhóm hoạt động tĩnh, động và đủ khoảng cách giữa các nhóm.

(Xem tiếp trang 137)

chế việc xây dựng và sử dụng CSVC, trang thiết bị phục vụ cho việc dạy học, có kế hoạch bồi dưỡng nghiệp vụ cho các cán bộ phụ trách các phòng chức năng, phòng bộ môn, TBDH.

2.2.9. *Kiểm tra, đánh giá, tổng kết, rút kinh nghiệm phong trào thi đua “Xây dựng HTT, HSTC”.*

Biện pháp này giúp phát hiện ưu, khuyết điểm trong phong trào để có kế hoạch điều chỉnh, nhân rộng điển hình trong phong trào thi đua “Xây dựng THPT, HSTC” Để thực hiện biện pháp này nhà trường cử trực tiếp BCĐ xây dựng THPT, HSTC tiến hành KTĐG, rút kinh nghiệm của phong trào. Trước khi đánh giá của cấp trên cho các tập thể lớp, cá nhân HS tự đánh giá kết quả xây dựng THPT của tập thể và các nhân mình, sau đó nhà trường tổng hợp và công bố, phân tích đánh giá rút kinh nghiệm. Khi cấp trên và các tổ chức ngoài nhà trường đánh giá: trên cơ sở hoạt động thực tế của nhà trường, các báo cáo của Hiệu trưởng, ý kiến đánh giá của GV, HS cần có sự công bằng, dân chủ, công khai.

3. Kết luận

Xây dựng THPT, HSTC ở các trường THCS là một nhiệm vụ quan trọng và là đòn bẩy để nâng CLGD toàn diện HS. Ý nghĩa tích cực của phong trào này là thiết lập các mối quan hệ giữa thầy với thầy, thầy với trò, trò với trò, giữa nhà trường với gia đình, xã hội, giữa dạy chữ với dạy người... và có thể nói rộng ra là giữa giáo dục với văn hóa, lịch sử của cả dân tộc mà mục tiêu cuối cùng là không ngừng nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục.

Tài liệu tham khảo:

1. Ban Chấp hành TƯ (2013), *Nghị quyết số 29-NQ/TƯ về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo*. Hà Nội.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), *Chỉ thị về phát động phong trào thi đua “Xây dựng THPT, HSTC” trong các trường phổ thông giai đoạn 2008 – 2013*. Hà Nội
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2010), *Sổ tay trường học thân thiện HS tích cực*. NXB Giáo dục. Hà Nội.

GIÁO DỤC KỸ NĂNG TỰ CHĂM SÓC SỨC KHỎE... (tiếp theo trang 125)

- Việc bố trí các đồ dùng, đồ chơi vào các góc chơi hoặc khu vực hoạt động cần phải đa dạng và mang tính mở và xuất phát từ kinh nghiệm của HS. Từ đó giáo viên bổ sung, luân chuyển và đổi mới tạo cho HS sự mới lạ, hấp dẫn, kích thích HS hoạt động tích cực.

3. Kết luận

Các biện pháp giáo dục kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe trong việc phòng, chống dịch covid-19 cho học sinh tiểu học, mà chúng tôi đề xuất nhằm thực hiện nhiệm vụ kép vừa đảm bảo việc dạy và học, vừa chủ động thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch bệnh. Theo đó, nhà trường phải chủ động phối hợp với trung tâm y tế địa phương tổ chức phun thuốc khử khuẩn, vệ sinh môi trường trong và xung quanh trường, phòng học, phòng làm việc, nhà ăn, đảm bảo an toàn, sạch sẽ, chuẩn bị, bố trí đầy đủ nơi rửa tay, nước sạch, xà phòng, dung dịch sát khuẩn, thiết bị đo thân nhiệt, hướng dẫn học sinh đeo khẩu trang, tự trang bị nước uống khi đến trường.

Qua đó, đảm bảo tốt nhất các điều kiện cho công tác giảng dạy, học tập và an toàn trong phòng chống dịch bệnh.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Thị Mỹ Lộc - Đinh Thị Kim Thoa - Bùi Thị Thủy Hằng (2010). *Giáo dục giá trị sống và kỹ năng sống cho học sinh tiểu học*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
2. Lê Bá Lộc (2016). *Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trung học cơ sở qua hoạt động trải nghiệm sáng tạo*. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 11, tr 232-235.
3. Nguyễn Thị Thu Hằng (2012). *Cơ sở cho việc giáo dục kỹ năng sống nhìn từ góc độ tâm lí*. Tạp chí Giáo dục, số 284, tr 17-19; 31.
4. Vũ Thị Thanh Nga (2015). *Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trong dạy học môn Giáo dục công dân*. Tạp chí Giáo dục, số 360, tr 49-50; 45.
5. Quốc hội (2019), *Luật Giáo dục*, NXB CTQG, Hà Nội.